

PRZEDMOWA

W 1981 r. Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zatwierdziło do realizacji zgłoszony przez warszawskie środowisko glottodydaktyków polonistów centralnie koordynowany, ogólnopolski program pięcioletnich badań nad nauczaniem języka polskiego jako obcego i kształceniem polonistycznym w Polsce i za granicą. Tym samym różnorodne prace związane z najszerszym pojętym kształceniem cudzoziemców w polszczyźnie, dotąd rozproszone po kraju i w świecie, podniesione zostały po raz pierwszy w historii naukowej humanistyki polskiej do rangi samodzielnych badań naukowych. Na kierownika problemu powołano Prof. dra hab. Mieczysława Szymczaka, zaś obowiązki sekretarza naukowego powierzono piszącemu te słowa. Instytucjonalnym koordynatorem I stopnia problemu R III 7 - "Nauczanie języka polskiego jako obcego" został Uniwersytet Warszawski, a konkretnie Wydział Polonistyki i jego jednostka organizacyjna - Instytut Języka Polskiego. Jednostkami wspomagającymi - poprzez osobę sekretarza - są: Instytut Lingwistyki Stosowanej UW oraz Międzyuczelniany Ośrodek Metodyki Nauczania Języków Obcych - resortowy ośrodek MNSWiT.

Do współpracy i realizacji zadań badawczych nakreślonych pięcioletnim planem opracowywania problemu włączono wiele zespołów autorskich z różnych ośrodków akademickich w kraju oraz lektorów języka polskiego pracujących w kilku placówkach kształcenia polonistycznego za granicą. Wieloletnie umowy zawarto: z Uniwersytetem Łódzkim (Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców), Uniwersytetem im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie (Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców), Uniwersytetem Gdańskim (Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych), Uniwersytetem im. B. Bieruta we Wrocławiu (Instytutem Filologii Polskiej), Politechniką Wrocławską (Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych), Instytutem Kształcenia Nauczycieli Ministerstwa Oświaty i Wychowania w Warszawie. Ponadto zamówienie na wykonanie pewnej li-

czyby zadań badawczych przyjęły zespoły lub pojedyncze osoby z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutu Lingwistyki Stosowanej oraz Instytutu Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców Uniwersytetu Warszawskiego, a także Międzyuczelnianego Instytutu Badań nad Szkolnictwem Wyższym MNSzWiT.

Wynikiem tak szeroko zakrojonych badań i prac użytkowych są rozprawy habilitacyjne i doktorskie wykonane częściowo w ramach opracowywania problemu, większe studia, analizy i ekspertyzy, a także liczne artykuły poświęcone różnorodnej problematyce nauczania języka polskiego jako obcego i kształcenia polonistycznego oraz pokaźna ilość podręczników i pomocniczych materiałów glottodydaktycznych, drukowanych w wydawnictwach centralnych, uczelnianych Łodzi, Lublina, Wrocławia i Warszawy. Dorobek teoretyczny powstały w wyniku pięcioletnich badań stał się dobrą okazją do opracowania całej "Biblioteki języka polskiego dla obcokrajowców" - serii trzydziestu tomów i kilkudziesięciu zeszytów, obejmującej zarówno prace powstałe w problemie, jak i przedruki rozproszonych dotychczas publikacji i dokumentów. "Materiały glottodydaktyczne - język polski jako obcy" powielono do użytku wewnętrznego instytucji biorących udział w pracach badawczych. Chodziło tu o przygotowanie warsztatu naukowego dla przyszłych przedsięwzięć studialnych, a zarazem udokumentowanie dorobku i tematyzację nowej dziedziny wiedzy - metodyki nauczania języka polskiego jako obcego i dydaktyki kształcenia polonistycznego za granicą.

Studia i artykuły, niezależnie od włączenia ich do wspomnianej "Biblioteki języka polskiego dla obcokrajowców", są publikowane w stałej rubryce "Poradnika Językowego" - "Język polski za granicą", w nowej rubryce "Przeglądu Glottodydaktycznego" - "Język polski jako obcy" (od tomu VII począwszy), a także w innych czasopismach i publikacjach zbiorowych. Przykładem takiej publikacji jest niniejszy tom prac przygotowany przez Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców w Uniwersytecie Łódzkim. Składają się na niego prace wykonywane w ramach badań nad problemem R III 7 przez przedstawicieli zespołów autorskich tego ośrodka.

Sekretarz naukowy problemu R III 7
doc. dr hab. Jan Lewandowski